

شرق

روزنامه

شور و حال انتخاباتی شب‌های تهران، عکس: محمد محسنی‌فر، مهر

نور نوشت

متروکه‌نگاری

مرگ تدریجی یک رؤیا

می‌دانید، دریاچه آن سال‌ها روزهای پرتابی را پشت سر می‌گذاشت. به گونه‌ای که در برخی مقاطع مثل حوالی دهه ۶۰ امواج دریاچه بر بیکره جاده و ریل راه‌آهن را به‌عنوان خطری برای این راه‌های مواصلاتی می‌دانستند. همین مسئله موجب شده بود تا دریاچه ارومیه یک مرکز مهم تفریحی در گوش گربه ایران باشد. چنان‌که حتی حین اجرای طرح توسعه نیشکر در ایران هتلی برای کارکنان خوزستانی شرکت ملی نیشکر در ساحل شرفخانه ساخته بودند. همین اقبال موجب شد تا چادرهای مسافرتی ساده و دست‌دوز مادربزگم به چادرهای ضدآب و از آن تبدیل به اتاق‌های خشت‌وگلی شود. اتاق‌ها یکی پس از دیگری به مسافرخانه اضافه شدند و چنان شد که وقتی در اصلی مسافرخانه

سولماز دریانی

عکاس

شرفخانه در واقع بندر شرفخانه بود. حالا نیست! یکی از کناره‌های زیبای دریاچه ارومیه که سال‌ها یک مرکز تفریحی مهم برای مردم شمال‌غرب ایران بود و از دهه ۸۰ به بعد به یک بستر خشک تبدیل شد. جایی که پدربزرگ من بنای یک بنگاه اقتصادی را در آن پایه‌ریزی کرد و چرخ زندگی اقتصادی خانواده‌اش را به مدد موج‌های خروشان دریاچه ارومیه متحول کرد. رؤیایی که چهار دهه بعد با پس‌روی تدریجی دریاچه ارومیه نقش بر آب شد. اینجا قرار

است داستان مسافرخانه متروکه‌ای را تعریف‌کنم که در دهه ۴۰ تا ۷۰ یکی از پررفت‌وآمدترین مراکز تفریحی شرفخانه بود. در سال‌هایی که هنوز بوم‌گردی شکل نگرفته بود و ایران‌گردی به یک ترند عمومی تبدیل نشده بود، مردم بسیاری در شمال‌غرب ایران تابستان با تیوب‌های رنگارنگ در خیابان‌های شرفخانه می‌دویدند تا تن به ساحل دریاچه ارومیه بسپارند؛ اما حالا از آن شور و نشاط در خیابان‌های شرفخانه خبری نیست. وصفش همان است که شامل در «ترانه» می‌گوید: «بر این کناره تا کرانه آمودریا، آبی می‌گذشت که دگر نیست؛ رودی که به روزگاران دراز سُردید و از یاد شد، رودی که فروخشکید و بر باد شد.»

پدربزرگ من که به سیاق نیاکانش یک کشاورز سنتی بود در سال‌های میانی دهه ۴۰ با اقبال عمومی که مسافران به دریاچه ارومیه داشتند، تصمیم گرفت تا حرفه‌اش را تغییر دهد. او زمینی را در نزدیکی دریاچه ارومیه خرید و در آن چادرهایی برپا کرد تا محل اقامت مسافرانی باشد که برای تن‌سپردن به دریاچه به شرفخانه می‌آمدند. داستان از همین چادرهای ساده و زمین‌های خاکی واقعی شروع شد. همان‌طور که

متروکه‌شدن مسافرخانه لب ساحلی در شرفخانه-عکس از سولماز دریانی

روزگار پربرونق ساحل بندر شرفخانه-عکس از ایوب شخصی سولماز دریانی

را باز می‌کردیم، به مسیری می‌رسیدیم که ما به آن «خیابان» می‌گفتیم و اتاق‌های مسافران در دو دریاچه ارومیه هم بر اقبال آن افزوده بود. چنان‌که این کسب‌وکار به یک کسب‌وکار بزرگ خانوادگی تبدیل شد که از مادربزگم تا همه اعضای خانواده را درگیر کرد. روزهای پررونقی آن حیاط پر از تریزی و مسافرخانه به‌سختی پیدا می‌شد و مسافرانی از پیش چندین و چند بار تماس می‌گرفتند تا جایی برای اقامت پیدا کنند. شاید حتی تصورش را هم نمی‌کردیم که یک تابستان در دهه ۸۰ از راه برسد که حتی یک مسافر هم نامش در دفتر مسافرخانه ثبت نشود و تصمیم بگیریم آن حیاط پر از تریزی و گیل‌س و انگور را به باغ تبدیل کنیم. تصویر عمومی که رسانه‌ها از یک تفریح لب دریایی برای ما ساخته‌اند چیزی شبیه صحنه‌هایی از فیلم‌هایی است که در رامسر یا مثل قو فیلم‌برداری می‌شود؛ ولی خیلی پیش از اینکه رسانه‌ها ذهن ما را تسخیر کنند، تصویر من و خیلی از اهالی آذربایجان‌ها از تفریح تابستانی چیزی شبیه به دویدن در خیابان‌های شرفخانه به سمت ساحل دریاچه بود. همه این تصاویر اما با پس‌روی دریاچه در دهه ۸۰ بر باد رفت. دریاچه شروع به عقب‌نشینی کرد و در سایه بی‌توجهی‌ها به وضعیتی‌ش مسافرها هم از آن روی گردانند. پس‌روی آب موجب شد تا محلی که برای شای زنان اختصاص پیدا کرده بود، خشک شود و همین مسئله موجب شد تا خانواده‌ها اقبالی برای سفر به شرفخانه نداشته باشند. دریاچه چنان پس‌روی کرده بود که حتی اگر به شرفخانه هم می‌آمدی، باید مسیر زیادی را طی می‌کردی تا به آب برسی. همین مسئله موجب شد تا یکی از مراکز تفریحی مردم شمال‌غرب ایران از سکه بیفتد. هتل کارکنان نیشکر متروکه و سپس فروخته شد و مسافرخانه پررونق پدربزرگ من هم بعد از یک تابستان کاملا بدون مسافر در دهه ۸۰ تعطیل و متروکه ماند! رؤیایی که دیگر نیست.

تصمیم مجلس در اواخر سال گذشته دریاچه حذف غربالگری زنان باردار، در چند روز گذشته با جلوگیری از توزیع وسایل پیشگیری از بارداری کامل شد. قدر مسلم اگر تصمیم‌گیرندگان این مصوبه تصویب‌شده، از افزایش میزان معلولیت‌ها، به‌ویژه در جوامع روستایی آگاهی داشتند، برای قانونی شدن این مصوبه نهنتها شتاب نمی‌کردند، بلکه به طور فوری آن را از دستور کار خود خارج می‌کردند.

زهرا مشتاق

گرچه می‌توان دلایل و نگرانی مسئولان نسبت به اجرای سیاست سراسری و کشور فرزندآوری را در راستای جلوگیری از پیرشدن و فرسودگی جامعه ایرانی درک کرد؛ درعین‌حال تبعات مصوبه‌های این‌چنینی نیز قابل چشم‌پوشی نیست و پژوهشگران و کنشگران اجتماعی موظف به بیان معضلات ایجادشده هستند.

یکی از بزرگ‌ترین مشکلات در روستاهای ایران ازدواج‌های فامیلی و نیز درون‌قومیتی است. ازدواج‌هایی که ثمره نسل اول، دوم یا نسل‌های بعدی، وجود کروموزوم و ژن‌های معیوب و در نتیجه فرزندی با معلولیت‌های مختلف و درصد معلولیت بالااست. وقتی راجع به جوامع روستایی صحبت می‌شود، دو دسته جامعه پیش‌روست. برای مثال روستاییانی که در شمال کشور زندگی می‌کنند، به دلیل معاشرت و آمدوشد با گردشگران و میهمانان شهری، از سطح فرهنگ و آگاهی بیشتری برخوردار بوده، در نتیجه زندگی خود را به شکل مفیدتری مدیریت می‌کنند. دسته دوم روستاییانی هستند که در مناطق دوردست، صعب‌العبور و محروم زندگی می‌کنند. این دسته از جامعه هدف این یادداشت، روستاییانی

حقایق

وظایف شورای نگهبان در اطلاع‌رسانی به داوطلبان انتخابات

مسئولیت فراموش‌شده

نگهبان درخواست رسیدگی مجدد کند و شورای نگهبان باید ظرف هفت روز رسیدگی و اعلام نتیجه کند. این تبصره درباره علی لاریجانی که در سال ۱۳۸۴ برای انتخابات ریاست‌جمهوری ثبت‌نام کرد و از سوی شورای نگهبان تأیید صلاحیت شد، صدق می‌کند. مخصوصاًکه برای اطلاع‌رسانی عمومی در مورد عدم احراز صلاحیت خود در مهلت مقرر و به شکل مکتوب درخواست داده است.

ششم، قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات (۱۳۸۸)، بر اساس ماده دو این قانون هر شخص ایرانی حق دسترسی به اطلاعات عمومی را دارد. در ماده پنج مؤسسات عمومی (بنا بر تعریف همین قانون، منظور نهادهای وابسته به حکومت به معنای عام کلمه است که شامل شورای نگهبان هم می‌شود) مکلف‌اند اطلاعات موضوع این قانون را در حداقل زمان ممکن و بدون تبعیض در دسترس مردم قرار دهند. در تبصره نیز مقرر شده اطلاعاتی که متضمن حق و تکلیف برای مردم است باید علاوه بر موارد قانونی موجود از طریق انتشار و اعلان عمومی و رسانه‌های همگانی به آگاهی مردم برسد. همچنین مطابق ماده هفت مؤسسه عمومی نمی‌تواند از متقاضی دسترسی به اطلاعات هیچ‌گونه دلبلی برای تقاضایش مطالبه کند. گفتنی است این قانون استثنائاتی نیز دارد که البته اثبات استنباط‌یون بنا بر قاعده برعهده مدعی آن است.

هفتم، آیین‌نامه داخلی شورای نگهبان (۱۳۷۹): ماده ۳۷ آیین‌نامه اعلام می‌کند کلیه مذاکرات جلسات رسمی شورای نگهبان ثبت و ضبط می‌شود.

مناسب است شورای نگهبان با پاسخ به درخواست علی لاریجانی و نیز انتشار فیلم جلسه روز بررسی صلاحیت مرحوم هاشمی‌رفسنجانی در سال ۱۳۹۲، به ایهامات و شایعات خاتمه دهد.

گزارش

آخرین ضربه

استان هرمزگان، سندروم داون، کلافوت، شکاف کام در استان سیستان‌وبلوچستان و بیماری‌های شایع قلبی در همه استان‌های یادشده ازجمله تبعات این ازدواج‌های فامیلی و نیز جلوگیری از غربالگری مادران باردار است.

الزام مادران به انجام آزمایش غربالگری تا زیر سن چهارماهگی جنین و تشخیص هروگونه معلولیت و نیز سندروم داون و مجوز سقط جنین در راستای جلوگیری از تولد نوزادان ناقص و معلول بوده است.

در سفر به روستاهای دوردست در نقاط محروم شاهد خانواده‌هایی خواهید بود که اغلب دارای چندین کودک معلول هستند و با تأسف به دلیل ناآگاهی و عدم آموزش باز هم اقدام به فرزندآوری می‌کنند. خانواده‌هایی که اغلب توانی برای درمان فرزندان خود ندارند. روستاییانی که حتی توان مالی آموشد به شهرهای بزرگ و مراجعه به مراکز درمانی ندارند. این معضل در خانواده‌های بدون شناسنامه ایرانی که از هیچ‌گونه هویت و نیز تسهیلات اجتماعی عمومی مانند بیمه درمانی را برخوردار نیستند؛ صدچندان می‌شود.

می‌توان از تصویب‌کنندگان این قوانین دعوت کرد برای مثال سری به مؤسسه خیریه بین‌المللی زنجیره امید» بزنند یا دیگر سمن‌هایی که در امور درمانی به روستایان فعال هستند و کمک می‌کنند. بدون‌شک از حجم مراجعانی با انواع بیماری‌های ژنتیک وحشت خواهند کرد. ستون فقرات خمیده، دست و پاهای کج‌ومعوج، انگشت‌های به‌هم‌چسبیده، قلب‌های سوراخ، چشم‌های نابینا و گوش‌های ناشنوا. چه کسی یا کسانی پاسخ‌گو خواهند بود.

قدر مسلم در آینده در سایه سیاست افزایش جمعیت کشور، ما نیازمند کودکانی با سلامت جسمی و ذهنی هستیم، نه کودکانی معلول که می‌شود از تولد آنها جلوگیری کرد و باری سنگین و هزینه‌بر را از دوش جامعه، بخش درمان و خانواده‌ها حذف کرد.

یورونیوز: فضای سیاسی فرانسه در کمتر از یک سال به انتخابات ریاست‌جمهوری تحت تأثیر افزایش خشونت سیاسی و اقبال روزافزون به راست افراطی قرار گرفته است.

در جریان راهپیمایی روز گذشته یکی از معترضان روی ژان لوک ملانшон، رهبر حزب چپ‌گرای «فرانسه تسلیم‌ناپذیر» آرد پاشید.

دوپیچه‌وله: نمایندگان حزب سبزهای آلمان به طور رسمی آتانلا بریوک، یکی از دو رهبر حزب را به‌عنوان نامزد صدراعظمی در انتخابات ماه سپتامبر این کشور برگزینند. برخی از اعضای بانفوذ حزب به بروک برای انجام «تغییر» و «نوسازی» امید بسته‌اند. در‌رای‌گیری آتانلن ۱۲ ژوئن ۹۸۵ درصد نمایندگان سبزها در کنگره حزب به آتانلا بروک به‌عنوان نامزد اصلی انتخابات رأی دادند.

فرانس ۲۴: حزب نظامی حاکم بر میانمار از روز دوشنبه، محاکمه آنگ سان سوچی، رهبر سابق این کشور را پس از گذشت چهار ماه از سرنگونی‌اش، آغاز کرد. گروه نظامی حاکم بر این کشور این محاکمه را انجام خواهد داد و در آن به مسائلی از قبیل دریافت غیرقانونی ۱۱ کیلوگرم طلا و موارد نقض قانون رسیدگی خواهد شد.

کاردین: جنجال بر سر نژادپرستانه‌بودن تولید پای سبب از مقاله راج یاتل نویسنده هندی‌تبار در کاردین آغاز شده است. او نوشت: «همه‌چیزی که اغلب در تصاویر پای سبب دیده می‌شود نتیجه خشونت، استثمار، فقر و سودجویی است. سبب در سال‌های ۱۵۰۰ به وسیله استعمارگران اسپانیایی به نیمکره غربی آورده شد اما اکنون این آگاهی وجود دارد که این روند نتیجه‌کشار گسترده بوده است.»

رویتزر: در اجرای یک مناقصه صندلی کناری جف بزوس در یک فضایبما ۲۸ میلیون دلار فروش رفت. قرار است ماه آینده یک فضایبما به‌عنوان بلو اوربجین، یک سفر گردشگری به فضا داشته باشد که در این سفر جف بزوس، بنیان‌گذار شرکت آمازون آمریکا و یکی از پولدارترین افراد جهان هم حضور خواهد داشت.

ابراهیم ایوبی

آقای عباسعلی کدخدایی، سخنگوی شورای نگهبان، در توییتری که از سسوی سایت رسمی این نهاد نیز بازنشر شده، بیان کرده است: «احراز و عدم احراز صلاحیت داوطلبان ریاست‌جمهوری بر اساس اسناد و مدارک کافسی و قابل اعتماد انجام پذیرفته و برای اعتراض به عدم احراز صلاحیت و انتشار عمومی دلایل آن در قانون انتخابات ریاست‌جمهوری حکمی پیش‌بینی نشده است.» پیش از ورود به بحث باید گفت اعضای شورای نگهبان قائل به تفاوت «رد صلاحیت» با «عدم احراز صلاحیت» هستند که به نظر این تفکیک صوری و تا حدی بازی با کلمات است. حال به بررسی قوانین و مقرراتی که شورای نگهبان را مکلف به اعلام دلایل ردصلاحیت داوطلبان انتخابات ریاست‌جمهوری کرده است، می‌پردازیم:

نخست، قانون اساسی (۱۳۵۸): اصلی به طور مستقیم به این موضوع نیرداخته است اما از اصل ۳۷ (مضمون‌بودن حیثیت افراد از تعرض) می‌توان استنباط کرد عدم بیان دلایل ردصلاحیت می‌تواند به شایعات پیرامون شخصیت فرد دامن بزند و حیثیت او را خدشه‌دار کند؛ همچنین در بند دوم اصل سه قانون اساسی، به تکلیف بالابردن سطح آگاهی‌های عمومی در همه‌زمینه‌ها اشاره شده که مصداق روشن آن اطلاع‌رسانی برای تصمیم‌گیری در امر مهمی مانند انتخابات است.

دوم، سیاست‌های کلی انتخابات (۱۳۹۵): ماهیت سیاست‌های کلی نظام ابلاغ‌شده از سوی رهبری،

سولماز دریانی عکاس است. در سال ۱۳۹۵ به عنوان خبرنگار برای روزنامه شرق به تهران اعزام شد. در سال ۱۳۹۳ به عنوان خبرنگار برای روزنامه شرق به تهران اعزام شد. در سال ۱۳۹۲ به عنوان خبرنگار برای روزنامه شرق به تهران اعزام شد. در سال ۱۳۹۱ به عنوان خبرنگار برای روزنامه شرق به تهران اعزام شد.